

Stafetholder

Navn

Martha Lewis

Stilling

Head of Materials

Virksomhed

Henning Larsen Architects

Hvad optager dig for øjeblikket?

Vi står midt i en *"triple planetary crisis"* med klimaforandringer, tab af biodiversitet og massiv forurening, der truer – hvis ikke vores fremtidige eksistens – så i hvert fald vores børn og børnebørns. Det som optager mig mest er, at vi som byggebranche i stor stil bidrager til krisen, men alligevel fortsætter næsten alle med at tegne og bygge, som de altid har gjort. Hvorfor? Og hvornår går vi mon fra at diskutere professionelt ansvar til en erkendelse af, at disse handlinger med vores klare viden gør os medskyldige?

Hvordan har dit arbejde betydning for byens eller branchens udvikling?

Siden sommerferien har Henning Larsen udfoldet et *"carbon literacy initiative"* på tegnestuen med intentionen om at give så mange som muligt en basal viden om implikationerne af CO₂-udledning og byggebranchens ansvar samt perspektiver og mulige strategier for reduktioner. Især arkitekterne er nødt til at hæve barren for viden og få forståelsen for indlejret CO₂ ind under huden. Det er mit håb og overbevisning, at bevidsthed og specifik viden er en vigtig del af løsningen.

Parallelt med initiativet om at reducere CO2-udledningen ser jeg på, hvordan branchen kan fremme genanvendelse af byggematerialer samt reducere det store forbrug af farlige stoffer ved at etablere et materialepas på produktniveau og et bygningspas på bygningsniveau. Der ligger en enorm værdi i sporbarheden og gennemsigtigheden i de materialer og produkter, som er bygget ind i vores bygninger.

Hvilket sted holder du mest af i din by?

Siden jeg flyttede til Danmark i 1998, har jeg været fascineret af Rundetårn – og af bygningens historie om heste og bøger, stjernekeggere og ethjulede cyklister. Indvendigt er Rundetårn betydeligt rundere end på ydersiden. Den skulpturelle passage består kun af tre – men ikke desto mindre meget markante – materialer: Sneglegangens gulteglsten lagt i nedadgående spiral, hvid kalkmaling og dagslys. Sikke en oplevelse de tilsammen giver!

Hvad gør særligt indtryk på dig, når du besøger andre byer/lande?

Jeg kigger altid efter brønddæksler i gaderne, når jeg besøger en ny by. De kan være enormt flotte og viser ofte både kvalitetshåndværk og byens stolthed i designet af et ekstremt utilitaristisk objekt.

BONUSRUNDEN...

Stafetten er overdraget til dig fra Lisbet Michaelsen, bæredygtighedskordinator ved DTU, Campus Service med spørgsmålet:

“Du har inspireret mig ift. at sætte fokus på kemikalier i byggeri og drift, men det er en svær udfordring at få hul på. For nylig blev vi “lovet” materialepas på en byggesag, men det viser sig, at ingen rigtig ved, hvad de skal levere. Hvad mener du er det vigtigste, vi skal tage fat på? Og kan du beskrive de første små konkrete skridt, vi kan tage – både som bygherre, driftsorganisation og branche?”

Tak Lisbet. Vi knokler på med materialepasset, som pt. er ved at blive digitaliseret. Det, som er afgørende, er, at byg- og driftsherre kan se værdien af materialepasset og aktivt efterspørger det i byggeprogrammer og i udbud. Det er vigtig med frontløbere som Campus Service DTU, fordi sådan en efterspørgsel ville kunne drive udviklingen på markedet og være med til at opfordre producenterne til at udgive et pas for deres produkter. Uden efterspørgsmål bliver der for få materialepas.

Hvem sender du stafetten videre til?

Balder Johansen, daglig leder i byggefirmaet LOGIK & CO.

Og hvilket bonusspørgsmål vil du gerne stille?

Kære Balder, i rigtig mange år har du været ret alene om at kritisere den danske byggebranches forbrug af farlige stoffer. Du har også været en af de første til at stille det vigtige spørgsmål om, hvordan det kan være, at byggerier med høj materialemæssig miljøbelastning bliver anerkendt med certificeringer som guld og platin. Med andre ord har du turdet spørge om, hvorvidt bæredygtigheds certificeringer virkelig er bæredygtige.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan du i dit virke takler udfordringen med *“The triple planetary crisis”*?